

Кредити овернайт склали 2,378 млрд грн, кредити за результатами тендеру на термін до 90 днів - 550 млн грн, операції прямого репо - 6,870 млрд грн. [4].

Отже, рефінансування комерційних банків - операції з надання кредитів Національним банком банкам у встановленому ним порядку з метою підтримання ліквідності банків. Рефінансування комерційних банків як інструмент грошово-кредитної політики базується на функції НБУ як «кредитора в останній інстанції». Надаючи кредити, НБУ збільшує первинні резерви комерційних банків, а отже, й загальну суму грошей в обігу.

Список використаних джерел:

1. Косова Т.Д., Папаїка О.О. (ред.) Центральний банк і грошово-кредитна політика Навч. посіб. - К.: Центр учбової використаних джерел, 2011. - 328 с.
2. Про затвердження Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України // Постанова Національного банку від 30.04.2009 р. № 259.
3. www.naprikoli.com
4. www.ua.for-ua.com

УДК 331.556+314.7](477)

*Миколенко А.В.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ: ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ

Робота за кордоном дає доходи не лише мігрантам та їх родичам, а й країні загалом. Роль міграційного капіталу як джерела фінансування процесів економічного зростання є доволі ваговою. Характер і механізми впливу міграційного капіталу на фінансування економічної сфери світового господарства дає змогу вважати грошові трансферти трудових мігрантів своєрідним стабілізатором макроекономічної ситуації і генератором поступу країн, що розвиваються.

Завдяки потокам міграційного капіталу країни можуть пом'якшити фінансовий дефіцит, а також компенсувати додатковий попит на іноземну

валюту. Представники органів державної влади припускають, що українські мігранти переказують на батьківщину до 10 млрд. дол..(табл.1)[3]

Таблиця 1

Грошові перекази в Україну з-за кордону

з 2008 по 2018 рр. (млн. дол. США)

Рік	Значення
за 2008	6177
за 2009	5370
за 2010	5862
за 2011	7019
за 2012	7526
за 2013	8537
за 2014	6489
за 2015	6959
за 2016	7535
за 2017	9287
за 2018	10888

Дослідження виявили, що доходи українських мігрантів істотно залежать від країни працевлаштування і сфери зайнятості.

Середній місячний заробіток мігранта становить близько 650 або 7800 дол. США на рік (від 3600 дол./рік на сільськогосподарських роботах у Польщі до 12000 дол./рік у Португалії) . У середньому українці у південних країнах ЄС заробляють близько 1000 дол. США на місяць. Більшими є зарплати на півночі ЄС – від 1600 дол. США на місяць, але там досить важко нелегально влаштуватись, зважаючи на прискіпливість місцевої імміграційної служби. У середньому заробіток українського трудового мігранта становить 800 дол. США на місяць (від 500 дол. США за місяць на сільськогосподарських роботах у Польщі до 1,5 тис. дол. США на будівельних роботах у Португалії). Однак, порівняно з доходами місцевих найманих працівників, заробітки українських мігрантів значно нижчі від заробітків місцевих найманих працівників. На

величину заробітків істотно впливає сфера працевлаштування, рівень освіти і культури мігранта, вік і тривалість робочого дня тощо. Порівняння виявили, що мігранти заробляють у середньому вдвічі-вчетверо менше від місцевого населення. Здебільшого в найбільш розвинених країнах світу (ЄС–15, США, Канада) доходи українців утричі-вчетверо менші від середньомісячних зарплат найманих працівників.

У Східній Європі доходи українських мігрантів лише у 1,5-2,0 рази менші, ніж у місцевих найманих працівників. Водночас дослідження засвідчили, що доходи українських трудових мігрантів у різних галузях економічної діяльності теж різні.

В Італії серед загальної кількості українських мігрантів 70-80 % становлять жінки, які доглядають за пенсіонерами та малими дітьми, працюють домогосподарками. На таких роботах заробітна плата становить 500-800 євро на півдні і 800-1200 євро на півночі Італії, зазвичай житло і харчування надаються безкоштовно. У промисловості (здебільшого чоловіки) та сфері послуг (переважно жінки) заробітна плата коливається від 700 до 1300 євро на місяць. У сільському господарстві заробітна плата становить 500-900 євро на місяць і залежить від сезону та регіону. Подібна ситуація і в Іспанії. За даними, середній заробіток українця, який працює в Іспанії, становить 700 євро на місяць. Найменше заробляють в іспанських сім'ях—до 500 євро.[1]

Значно більші заробітки в мігрантів у країнах Північної Європи. Середній заробіток мігрантів у Великобританії становить 7,9-10,5 дол./год, що трохи вище від британської мінімальної зарплати (7,9 дол./год), тобто за місяць, працюючи десять годин на добу, можна отримати понад 2000 дол. США.

Істотні розбіжності існують у заробітках українських мігрантів і місцевих найманих працівників у Росії. Іноземним трудовим мігрантам платять вдвічі менше, ніж громадянам Росії за таку ж саму роботу. Найбільше отримують українці в галузі транспорту та будівництва, найменше заробляють шахтарі. Зазначимо, що особливою популярністю користуються будівельники. У сучасному світі простежується тенденція до збільшення частки інтелектуальної

міграції українців. І хоча в структурі міжнародної трудової міграції досі переважають мігранти, які працюють на низькооплачуваній роботі (різноробочі, сезонні сільськогосподарські працівники тощо), однак їхня частка за останні шість років значно зменшилась і становить 41,3 %.

Отже, дослідження показують, що зростання масштабів трудової міграції має й позитивні переваги. Насамперед вони полягають в тому, що обсяги грошових переказів зростають швидше, ніж масштаби самої міграції. Так, за даними Світового банку, за останні п'ять років обсяги грошових переказів майже подвоїлись, а кількість трудових мігрантів збільшилась лише на 10 %.

Список використаних джерел:

1. Войтюк О. Трудова міграція українців за кордон і роль міграційного капіталу / О. Войтюк // Українське слово. – 2012.
2. Кривульченко О. Українська трудова міграція в Італії: умови праці та соціальне становище / О. Кривульченко // Аналітичні доповіді Центру миру, конверсії та зовнішньої політики України. – 2003. – № 19. – С. 6.
3. Грошові перекази в Україну [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/transfer/>

УДК 336

*Михно Л.В.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ БАНКІВСЬКИХ ВКЛАДІВ В УКРАЇНІ

Останнім часом питанням дослідження української системи страхування вкладів присвячено праці багатьох українських науковців, а саме роботи: С.Аржевітіна, С. Безвух, С. Волосович, С. Козьменка, І. Михайловської, Т. Савченка, Ю. Серпенінової, В. Тринчук, І. Школьник та інших.

Заслуговує на увагу той факт, що за останні роки банківський сектор України зазнав великих змін. Проте в більшості досліджень, що стосуються вітчизняної системи страхування вкладів, питання аналізу та оцінки основних показників діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб залишаються малодослідженими.